

Koerden

Land en volk

De Koerden stammen mogelijk af van Meden, die we ook in de Bijbel tegenkomen. Het is een volk zonder eigen land. Hun leefgebied ligt verspreid over Turkije, Irak, Iran, Syrië en Armenië. Hun aantal wordt geschat op 40 miljoen, van wie velen ook buiten het Midden-Oosten wonen. Het Koerdische leefgebied is voornamelijk bergland en daarnaast ook lager gelegen woestijngebied. Het Irakese en Turkse woongebied wordt bevoloed door de Tigris.

Leefwijze en cultuur

Koerden houden van dans, zang en muziek: ze laten weinig gelegenheden voor dans voorbijgaan. Hun eigen muziek- en dansstijlen worden levend gehouden als uiting van de eigen Koerdische cultuur. Veel traditionele liederen zijn een helden- of liefdesgedicht.

Taal

De Koerden hebben een eigen taal, het Koerdisch, dat verwant is aan het Farsi dat in Iran wordt gesproken. Overigens gebruiken 'Turkse' Koerden het Latijnse schrift, terwijl Koerden uit Irak het Arabische schrift gebruiken (het zogenaamde Sorani).

Onderdrukking en strijd

De Koerden ijveren al lange tijd voor een eigen onafhankelijke staat. Ondanks toezeggingen uit de eerste helft van de twintigste eeuw is dat er nooit van gekomen. Integendeel: in de twintigste eeuw hadden de Koerden vooral veel onderdrukking te verduren.

In **Turkije** werden vanaf 1924 Koerdische scholen, verenigingen en klederdracht verboden en mochten ook de Koerdische taal en namen niet meer gebruikt worden. Aanvankelijk Koerdisch verzet werd de kop in gedrukt, maar vanaf eind jaren '70 kwam de PKK in actie. Deze bevrijdingsbeweging was aanvankelijk niet echt geliefd bij de Koerdische bevolking, omdat zij hard optrad tegen iedereen die niet mee deed met hun strijd. Na 2000 werden in Turkije hervormingen doorgevoerd in verband met de wens om lid te worden van de Europese Unie en kregen de Koerden meer vrijheid.

Ook in **Irak** werden de Koerden lange tijd vervolgd, niet in de laatste plaats door Saddam Hoessein. Na de Golfoorlog van 1991 stelden de Amerikanen in Noord-Irak een veilig Koerdisch gebied in. Na de verdrijving van Saddam Hoessein in 2003 werd dit omgevormd tot een autonome Koerdische regio, waar het veel veiliger is dan in de rest van Irak, zodat andere Irakezen hier een veilig heenkomen zijn gaan zoeken.

Ook in **Iran** ondervinden de Koerden zware vervolging. In 1979 leek de lucht te klaren na de verdrijving van de Sjah. De Koerden (in meerderheid soennieten) konden zich echter niet verenigen met de sjiïtische Islamitische Revolutie van ayatollah Khomeini en begon de verdrukking opnieuw.

In **Syrië** is de situatie hetzelfde zoals die jarenlang in Turkije was: alle Koerdische uitingen zijn verboden. Bovendien werd sinds 1962 het Syrische staatsburgerschap van diverse Koerden afgenomen. Daardoor zijn er nu honderdduizenden statenloze Koerden die geen kant meer uit kunnen.

Godsdienst

Veruit de meeste Koerden zijn moslim en er is een kleine groep Yezidi's, terwijl slechts een hele kleine groep christen is. Net als de Somaliërs en Afghanen zijn zij nog heel weinig met het evangelie bereikt. Wel hebben Koerden uit met name Noord-Irak een positieve indruk van christenen, dankzij de vele buitenlandse christelijke hulporganisaties die daar actief zijn.

In Nederland

De Koerden die in Nederland wonen komen hoofdzakelijk uit Turkije en Irak. Zij zijn in de vluchtelingen- en asielstatistieken echter niet terug te vinden, omdat zij geen eigen staat hebben. Van de asielzoekers uit Turkije hebben de meesten evenwel een Koerdische achtergrond.